

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA

(Wersja obowiązująca po zmianach z dnia 29 listopada 2010)

§ 33

I. Założenia ogólne wewnątrzszkolnego systemu oceniania

1. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania oraz formułowaniu oceny.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
  - a/ poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
  - b/ pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
  - c/ motywowanie ucznia do dalszej pracy,
  - d/ dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
  - e/ umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
  - a) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i ich rodziców,
  - b) bieżące ocenianie i śródroczne klasyfikowanie,
  - c) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,
  - d) ustalanie ocen klasyfikacyjnych na koniec roku szkolnego oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,
  - e) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce,
  - f) ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
4. Przedmiotem oceny jest:
  - a) praca ucznia – podejmowanie i wykonywanie zadań,
  - b) jakość pracy – umiejętności, sprawności, wiedza,
  - c) zachowanie.
5. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (opiekunów prawnych) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania, o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z

obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, przy czym :

- a) rodzice (prawni opiekunowie) informowani są przez wychowawcę na pierwszym zebraniu,
- b) rodzice (prawni opiekunowie) mogą uzyskać dodatkowe informacje na temat omawianych wymagań u nauczyciela przedmiotu,
- c) wymagania edukacyjne dla poszczególnych przedmiotów są dostępne w gabinecie wicedyrektora oraz wyeksponowane w gabinetach przedmiotowych.

Kryteria oceniania muszą uwzględniać:

- a) wymagania programowe**
- b) poziom klasy**
- c) możliwości intelektualne ucznia**
- d) wkład pracy ucznia**

Kryteria oceniania muszą spełniać następujące warunki:

- a) są jawne dla ucznia i jego rodziców (jego prawnych opiekunów)**
- b) są zrozumiałe dla ucznia**
- c) są jednolite dla wszystkich uczniów**
- d) są stabilne (nie mogą ulegać zmianom wg uznania nauczyciela)**

Wystawione oceny muszą spełniać następujące warunki:

- a) są jawne**
- b) są sprawiedliwe (obiektywne)**
- c) są wystawiane systematycznie**

II . Zasady sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia.

6. Nauczyciele zobowiązani są różnicować sposób sprawdzania wiedzy i umiejętności w taki sposób, żeby uczeń w ciągu jednego semestru uzyskał co najmniej:
  - a) jedną ocenę z pisemnej pracy kontrolnej,
  - b) w miarę możliwości jedną ocenę z wypowiedzi ustnej (odpowiedź ustna, konwersacja, prezentacja),
  - c) jedną ocenę z aktywnych form pracy (np. praca w grupie, praca z tekstem).
7. **Ocena semestralna oraz końcoworoczna z danego przedmiotu powinna być wystawiona na podstawie co najmniej:**

<u>Ilość ocen</u>	<u>Ilość godzin tygodniowo</u>
<u>3</u>	<u>1</u>
<u>4</u>	<u>2 - 3</u>
<u>5</u>	<u>4</u>
<u>6</u>	<u>5 i więcej</u>

8. Powtórki, prace klasowe, sprawdziany, testy muszą być zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i wpisane do dziennika lekcyjnego w dniu zapowiedzenia.
9. Sprawdzian, który nie odbył się w zapowiedzianym terminie z przyczyn niezależnych od nauczyciela, zostaje przesunięty na najbliższy termin (lekcję) przy zachowaniu zasady wynikającej z następnego punktu.

10. W ciągu jednego dnia mogą być przeprowadzone w danej klasie tylko dwie formy sprawdzenia wiadomości, w tym co najwyżej jeden sprawdzian (praca klasowa), zaś w ciągu tygodnia - trzy sprawdziany (prace klasowe).

Sprawdziany mogą być przeprowadzane do 7. godziny lekcyjnej włącznie (wyjątek stanowią zajęcia z przedmiotów odbywających się tylko raz w tygodniu na 8. godzinie lekcyjnej).

11. Za sprawdzian lub pracę klasową uznaje się pisemną formę sprawdzenia wiedzy ucznia, która trwa odpowiednio 45 lub 90 minut, za kartkówkę zaś – krótką formę (nie przekraczającą **25 minut**) sprawdzenia wiedzy **z 3 ostatnich lekcji (nie tematów) lub pracy domowej.** **Wystawiane na podstawie kartkówki stopnie mają rangę oceny z odpowiedzi ustnej.** **Informacja o przeprowadzonej kartkówce należy wpisać przy temacie lekcji.**

12. Nauczyciel sprawdza prace pisemne w następujących terminach:

a) **kartkówkę i sprawdzian jednogodzinny w ciągu dwóch tygodni (10 dni zajęć edukacyjnych)**

b) **dwugodzinną pracę klasową w ciągu trzech tygodni (15 dni zajęć edukacyjnych).**

W razie niedotrzymania terminu sprawdzania prac pisemnych nauczyciel nie wpisuje ocen niedostatecznych. W razie uczestnictwa nauczyciela w wycieczce, szkoleniu itp. termin sprawdzenia prac ulega przesunięciu o liczbę dni spędzonych przez nauczyciela na w/w formach.

13. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela, że uczeń pisze pracę niesamodzielnie, prowadzący zabiera pracę i wstawia ocenę niedostateczną. Ocena ta nie podlega poprawie.

14. W przypadku nieprzystąpienia do pracy klasowej lub sprawdzianu wiadomości z powodu nieobecności w szkole (w razie nieobecności usprawiedliwionej, jeżeli nieobecność była dłuższa niż 3 dni), uczeń ma prawo do przystąpienia do analogicznego sprawdzianu wiadomości z tej samej partii materiału lub zaliczenia jej w inny sposób (jeżeli tak postanowi nauczyciel) w terminie i formie uzgodnionej z nauczycielem.

15. W sytuacji, kiedy uczeń był nieobecny na sprawdzianie (nieobecność nieusprawiedliwiona lub usprawiedliwiona 1-3 dni) nauczyciel ma prawo bez zapowiedzi i w wybranej formie sprawdzić przewidziane sprawdzianem wiadomości i umiejętności ucznia.

16. W wyniku nieprzystąpienia ucznia do pisemnej formy sprawdzania wiedzy nauczyciel nie ma prawa postawić oceny niedostatecznej. W wymienionym wypadku wpisywane jest „0”.

17. W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń ma obowiązek zaliczenia pisemnej formy sprawdzania wiedzy na najbliższej lekcji.

18. O możliwości poprawy oceny niedostatecznej (ze sprawdzianu lub pracy klasowej) oraz formie zaliczenia decyduje nauczyciel rozpatrując indywidualną sytuację ucznia.

19. Wyniki sprawdzianu muszą zostać omówione w klasie, a uczeń otrzymuje swoją pracę

do wglądu.

20. Na prośbę ucznia lub jego rodziców praca pisemna musi być udostępniona do domu na czas określony przez nauczyciela.
21. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
22. Pisemne prace są przechowywane w szkole do końca roku szkolnego.
23. Sprawdziany przeprowadzane w okresie krótszym niż dwa tygodnie przed wystawieniem ocen śródrocznych i końcoworocznych muszą zostać oddane nie później niż 3 dni przed wpisaniem ocen śródrocznych lub końcoworocznych.
24. Nauczyciele sprawdzający pisemne formy sprawdzania wiadomości i umiejętności wystawiają oceny stosując poniższe kryteria:

35 – 54%	-	ocena dopuszczająca
55 – 74%	-	ocena dostateczna
75 – 89%	-	ocena dobra
90 -100%	-	ocena bardzo dobra

Powyższe kryteria nie dotyczą oceniania kartkówek. Kartkówki oceniane są według kryteriów podanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

25. Ocena z odpowiedzi ustnej musi być wpisana do zeszytu ucznia.
26. Na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel ustalający ocenę na bieżąco powinien ją uzasadnić. Powinien także poinformować ucznia o wstawianej do dziennika ocenie.
27. Oceny bieżące ustala się w stopniach:

Lp.	Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Skrót
1.	niedostateczny	1	ndst
2.	dopuszczający	2	dps
3.	dostateczny	3	dst
4.	dobry	4	db
5.	bardzo dobry	5	bdb
6.	celujący	6	cel

28. W przypadku ocen bieżących dopuszcza się stosowanie plusów (“+”) i minusów (“-“).
29. Nauczyciel poza oceną wyrażoną znakiem cyfrowym powinien umieścić w dzienniku następujące informacje: zakres materiału, forma oceniania (oznaczone: odpowiedź – o, kartkówka – k, sprawdzian – s, aktywność – a, praca w grupie – pg). Ponadto w dzienniku lekcyjnym może zapisywać skróty: nieobecny – nb, nieprzygotowany – np.
30. Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono trudności w uczeniu się, w

tym specyficzne trudności, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.

31. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.
32. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.
33. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć wychowania fizycznego, informatyki lub technologii informacyjnej na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, oraz na czas określony w tej opinii. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z wyżej wymienionych zajęć uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.
34. Na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej oraz na pisemny wniosek rodziców (prawnych opiekunów) dyrektor szkoły zwalnia z nauki drugiego języka obcego ucznia :
  - a) z wadą słuchu, głęboką dysleksją rozwojową, afazją, niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem, w tym zespołem Aspergera,
  - b) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania.Zwolnienie może dotyczyć części lub całego okresu kształcenia w danym typie szkoły. W przypadku zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się “zwolniony”.
35. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji przed rozpoczęciem danych zajęć, jeśli wynika to z nieobecności spowodowanej chorobą albo inną ważną przyczyną losową.
36. Zgłoszenie przez ucznia nieprzygotowania już po wywołaniu do odpowiedzi nie będzie respektowane przez nauczyciela.
37. Nauczyciele nie przeprowadzają kartkówek, sprawdzianów, ani nie pytają uczniów, którzy przebywali na co najmniej dwudniowej wycieczce klasowej, w pierwszym dniu ich pobytu w szkole.
38. **Nauczyciele nie wpisują ocen niedostatecznych uczniom klas pierwszych do 14 września każdego roku szkolnego.**
39. Nauczyciele przeprowadzają sprawdziany i kartkówki najpóźniej na tydzień przed klasyfikacją śródroczną i roczną.

III . Zasady przeprowadzania klasyfikacji śródrocznej i rocznej.

40. Klasyfikowanie śródroczne i roczne przeprowadza się w stopniach według następującej skali:

Lp.	Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Skrót
1.	niedostateczny	1	ndst
2.	dopuszczający	2	dps
3.	dostateczny	3	dst
4.	dobry	4	db
5.	bardzo dobry	5	bdb
6.	celujący	6	cel

41. Klasyfikowanie śródroczne uczniów przeprowadza się w terminie ustalonym przez Radę Pedagogiczną przed rozpoczęciem danego roku szkolnego (koniec semestru).

42. Na miesiąc przed śródrocznym i końcoworocznym posiedzeniem Rady Pedagogicznej poszczególni nauczyciele są zobowiązani poinformować uczniów o przewidywanych dla nich ocenach, **a wychowawcy są zobowiązani poinformować rodziców (prawnych opiekunów) podczas zebrania z rodzicami.**
Przewidywana ocena może ulec zmianie.

43. Tydzień przed śródrocznym i końcoworocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej nauczyciele są zobowiązani wystawić uczniom w dzienniku długopisem lub piórem wszystkie oceny.

44. Jeżeli uczeń w ramach klasyfikacji śródrocznej otrzyma ocenę niedostateczną z danego przedmiotu, ma obowiązek zaliczyć nieopanowany wcześniej materiał w ciągu miesiąca od zakończenia ferii zimowych.

45. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej nauczyciel stwierdzi, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwia lub utrudnia kontynuowanie nauki w semestrze programowo wyższym, szkoła w miarę możliwości finansowych organizuje pomoc w formie konsultacji, zajęć wyrównawczych lub w innej formie.

46. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.

47. Uczeń, który tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (śródrocznej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

48. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wnioskować (w formie pisemnej) do nauczycieli poszczególnych przedmiotów o podwyższenie oceny **(co**

najmniej dopuszczającej) z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych wpisanych do dziennika zgodnie z kalendarzem organizacyjnym szkoły. Wniosek należy złożyć w sekretariacie Liceum.

49. Niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego w sierpniu.

50. Z wnioskiem o podwyższenie oceny może wystąpić uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie), jeśli uczeń spełnia następujące warunki :

- a) ma przynajmniej 80% frekwencję na zajęciach szkolnych, w szczególności na zajęciach, z których wnioskuje o podwyższenie oceny,
- b) ma nie więcej niż 3 godziny nieusprawiedliwione w ciągu roku szkolnego,
- c) opuścił co najwyżej 1 zapowiedzianą w semestrze formę sprawdzania wiedzy i umiejętności z przedmiotu, z którego stara się o podwyższenie oceny ,
- d) przewidywana ocena klasyfikacyjna zachowania jest co najmniej poprawna,
- e) zaistniały inne okoliczności uniemożliwiające uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana przez nauczyciela.

Jeżeli uczeń nie spełnia powyższych warunków, wniosek zostanie rozpatrzony negatywnie.

51. Wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) musi zawierać uzasadnienie. Wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane. We wniosku należy określić ocenę, o jaką uczeń się ubiega.

52. Wnioski są rozpatrywane przez Dyrektora Liceum.

53. W przypadku uznania zasadności wniosku, uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny przystępuje do egzaminu zaliczeniowego z materiału określonego przez nauczyciela, w terminie nie późniejszym niż na 1 dzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.

54. Egzamin przeprowadza się w formie pisemnej, z wyjątkiem egzaminu z informatyki, technologii informacyjnej i wychowania fizycznego, z których egzamin ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.

55. Pisemny egzamin zaliczeniowy przeprowadza i ocenia nauczyciel przedmiotu (dzień wcześniej przedkłada pytania do zatwierdzenia dyrektorowi lub innemu nauczycielowi pełniącemu stanowisko kierownicze) w obecności drugiego nauczyciela tego samego lub pokrewnego przedmiotu. Ostateczna ocena zostaje uzgodniona przez obu nauczycieli uczestniczących w egzaminie zaliczeniowym.

56. Z egzaminu sporządza się protokół zawierający: imię i nazwisko nauczycieli uczestniczących w egzaminie, termin egzaminu, zadania (ćwiczenia) egzaminacyjne, wynik egzaminu, uzyskana ocenę. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

57. Roczna ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu zaliczeniowego nie może być niższa niż przewidywana.

58. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wnioskować (w formie pisemnej) do wychowawcy o podwyższenie oceny zachowania, wpisanej do dziennika zgodnie z kalendarzem organizacyjnym Liceum, w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego rocznej ocenie zachowania.
59. We wniosku należy określić ocenę, o jaką uczeń się ubiega.
60. Ocena zachowania może być podwyższona w przypadku:
- a) zaistnienia nowych okoliczności, np. informacji o pozytywnych zachowaniach ucznia, osiągnięciach, pracy społecznej na rzecz środowiska itp.,
  - b) pozytywnej opinii samorządu klasowego,
  - c) otrzymania pochwały dyrektora Liceum,
- Wystarczą 2 spośród powyższych okoliczności .
61. W przypadku uznania zasadności wniosku prowadzi się postępowanie dotyczące podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej w terminie nie późniejszym niż na 2 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.
62. Postępowanie przeprowadza wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym i sporządza z tego postępowania protokół zawierający: imiona i nazwiska nauczycieli prowadzących postępowanie, termin postępowania, informacje uzyskane w drodze postępowania na temat zachowania ucznia, jego osiągnięć, pracy społecznej na rzecz środowiska itp., wynik postępowania wraz z uzasadnieniem, uzyskaną ocenę. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
63. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
64. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionych nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
65. Na prośbę ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) Rada Pedagogiczna może, po rozpatrzeniu ściśle umotywowanego podania (zawierającego rzeczowe, konkretne powody nieobecności) i wysłuchaniu opinii wychowawcy, wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny. Rada Pedagogiczna rozpatrując podanie bierze pod uwagę między innymi stosunek ucznia do obowiązków szkolnych, jego zachowanie w szkole.
66. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń:
- 1) realizujący na podstawie odrębnych przepisów indywidualny tok nauki
  - 2) spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą.
67. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadzony dla ucznia , o którym mowa w pkt 60 ppkt 2, nie obejmuje obowiązkowych zajęć edukacyjnych: technika, zajęcia techniczne, plastyka, muzyka, zajęcia artystyczne i wychowanie fizyczne oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych.

68. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z nauczycielem, uczniem i jego rodzicami.
69. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
70. Egzamin klasyfikacyjny składa się z części pisemnej oraz części ustnej z wyjątkiem wychowania fizycznego, informatyki lub technologii informacyjnej, z których powinien mieć formę zadań praktycznych.
71. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności, wskazanego przez dyrektora szkoły, nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych. Pytania (zadania, ćwiczenia) na część pisemną i ustną egzaminu klasyfikacyjnego przygotowuje i składa na ręce dyrektora co najmniej 1 dzień przed terminem egzaminu nauczyciel przeprowadzający egzamin klasyfikacyjny. Pytania (zadania, ćwiczenia) zatwierdza dyrektor szkoły.
72. Egzamin klasyfikacyjny – dla ucznia, który spełnia obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą - przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły, w składzie:
- a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne kierownicze stanowisko – jako przewodniczący komisji,
  - b) nauczyciele zajęć edukacyjnych określonych w obowiązkowym planie nauczania dla odpowiedniej klasy.
73. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni – w charakterze obserwatorów - rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.
74. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający: imiona i nazwiska nauczycieli przeprowadzających egzamin, skład komisji (w przypadku, o którym mowa w pkt 60), informację o terminie, pytania [zadania, ćwiczenia] egzaminacyjne, wyniki egzaminu oraz uzyskane oceny. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o jego ustnych odpowiedziach. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
75. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa, dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Zastrzeżenia muszą być zgłoszone na piśmie wraz z uzasadnieniem.
76. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:
- a) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych - przeprowadza

sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć; termin tegoż sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami), i ustala w okresie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń,

- b) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania - ustala tę ocenę w drodze głosowania zwykłą większością głosów; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.

77. W skład komisji wchodzi:

- a) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – dyrektor szkoły lub nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze (jako przewodniczący), nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu prowadzących takie same zajęcia edukacyjne;
- b) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze (jako przewodniczący), wychowawca klasy, wskazany przez dyrektora nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie, pedagog, psycholog, przedstawiciel samorządu uczniowskiego, przedstawiciel rady rodziców.

Ustalone przez komisje oceny nie mogą być niższe od ustalonych wcześniej.

78. Nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim wypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

79. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności :

- a) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych - skład komisji, termin sprawdzianu, zadania (pytania) sprawdzające, pisemne prace ucznia, zwięzłą informację o jego ustnych odpowiedziach, wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o jego ustnych odpowiedziach. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia;
- b) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania - skład komisji, termin jej posiedzenia, wynik głosowania, ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem.

80. Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio w przypadku oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

81. Uczeń, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy.

82. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej i części ustnej, z wyjątkiem egzaminu z informatyki lub technologii informacyjnej, wychowania fizycznego, który powinien mieć formę zadań praktycznych. Część pisemna może mieć formę testu,

zadań do rozwiązania, wypracowania itp. W części ustnej zdający udziela odpowiedzi na trzy pytania znajdujące się w wylosowanym przez niego zestawie. Egzamin obejmuje materiał danego roku szkolnego. Czas przeznaczony na przeprowadzenie egzaminu określa się po ustaleniu jego formy.

83. Pytania (zadania, ćwiczenia) na część pisemną i ustną egzaminu poprawkowego przygotowuje i składa na ręce dyrektora co najmniej 1 dzień przed terminem egzaminu nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne (egzaminator). Pytania (zadania, ćwiczenia) zatwierdza dyrektor szkoły.
84. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły w ostatnim tygodniu ferii letnich.
85. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:
  - a) dyrektor szkoły lub wicedyrektor szkoły – jako przewodniczący komisji,
  - b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne – jako egzaminator,
  - c) nauczyciel prowadzący takie same lub podobne zajęcia edukacyjne – jako członek komisji.
86. Nauczyciel - egzaminator może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takiej sytuacji dyrektor powołuje jako osobę egzaminującą innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
87. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
88. Uczeń, który z usprawiedliwionych przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, ale nie później niż do końca września.
89. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji i powtarza klasę, z zastrzeżeniem pkt. 105.

IV . Kryteria oceny zachowania ucznia, tryb i zasady jej ustalania

90. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych.
91. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na:
  - a) oceny z zajęć edukacyjnych,

- b) promocję do klasy programowo wyższej
- c) ukończenie szkoły, z zastrzeżeniem pkt 94 i 95.

92. Ocenę zachowania śródroczną i roczną ustala się wg następującej skali:

Lp.	Ocena słowna	Skrót
1.	wzorowe	wz
2.	bardzo dobre	bdb
3.	dobrze	db
4.	poprawne	popr
5.	nieodpowiednie	ndp
6.	naganne	ng

93. Ocenę zachowania ustala wychowawca klasy uwzględniając:

- a) samoocenę ucznia,
- b) opinię klasy,
- c) opinie nauczycieli i pracowników szkoły,
- d) aktywność ucznia poza szkołą.

94. Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

95. Uczeń, któremu w danej szkole po raz trzeci z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a uczeń klasy programowo najwyższej w danym typie szkoły nie kończy szkoły.

96. Przy ustaleniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchylenia na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

97. W dzienniku wychowawca zapisuje tylko ocenę śródroczną i roczną. Wszystkie uwagi dotyczące zachowania uczniów nauczyciele zgłaszają wychowawcy klasy, zapisują w dzienniku w części "notatki" lub w innym przeznaczonym do tego miejscu, wskazanym przez wychowawcę.

98. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz jego rodziców (opiekunów prawnych) o zasadach oceniania zachowania oraz o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, jak również o skutkach ustalenia uczniowi nagannej oceny klasyfikacyjnej zachowania:

- a) uczniowie informowani są na pierwszych godzinach do dyspozycji wychowawcy,
- b) rodzice (prawni opiekunowie) informowani są na pierwszym zebraniu.

99. Ocena zachowania jest jawna dla ucznia, jak i rodziców (prawnych opiekunów). Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) wychowawca ustalając ocenę powinien ją uzasadnić.

100. Wychowawca klasy informuje uczniów o proponowanej ocenie zachowania na tydzień przed posiedzeniem rady klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej.

101. Za ocenę wyjściową wychowawca przyjmuje ocenę poprawną.

102. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia w szczególności:

- a) wywiązywanie się z obowiązków szkolnych, a w szczególności systematyczność w uczęszczaniu do szkoły;
- b) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
- c) dbałość o honor i tradycje szkoły;
- d) dbałość o piękno mowy ojczystej;
- e) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób, a w szczególności wystrzeganie się szkodliwych nawyków (np. palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków);
- f) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;
- g) okazywanie szacunku innym osobom.

103. Ustala się następujące kryteria oceny zachowania :

a) ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który :

- wzorowo wywiązuje się z obowiązków szkolnych, respektuje przepisy prawa szkolnego (jest wzorem dla innych uczniów),
- systematycznie uczęszcza na zajęcia szkolne,
- w każdej sytuacji szkolnej postępuje zgodnie z dobrem społeczności szkolnej,
- zawsze dba o honor i tradycje szkoły,
- dba o piękno mowy ojczystej,
- w każdej sytuacji dba o bezpieczeństwo i zdrowie własne i innych osób, wystrzega się szkodliwych nawyków (palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków),
- zawsze godnie i kulturalnie zachowuje się w szkole i poza nią,
- zawsze okazuje szacunek innym osobom,
- bierze udział w olimpiadach przedmiotowych, konkursach i zawodach sportowych na szczeblu okręgowym lub centralnym.

b) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który :

- bardzo dobrze wywiązuje się z obowiązków szkolnych i przestrzega przepisów prawa szkolnego,
- systematycznie uczęszcza na zajęcia szkolne,
- zawsze dba o honor i tradycje szkoły,
- w każdej sytuacji dba o bezpieczeństwo i zdrowie własne i innych osób, wystrzega się szkodliwych nawyków (palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków),
- zawsze godnie i kulturalnie zachowuje się w szkole i poza nią,

- dba o piękno mowy ojczystej,
- zawsze okazuje szacunek innym osobom,

c) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który :

- dobrze wywiązuje się z obowiązków szkolnych i przestrzega przepisów prawa szkolnego,
- systematycznie uczęszcza na zajęcia szkolne,
- dba o honor i tradycje szkoły,
- dba o piękno mowy ojczystej,
- dba o bezpieczeństwo i zdrowie własne i innych osób, wystrzega się szkodliwych nawyków (palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków),
- godnie i kulturalnie zachowuje się w szkole i poza nią,
- okazuje szacunek innym osobom.

d) ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który :

- poprawnie wywiązuje się z obowiązków szkolnych i przestrzega przepisów prawa szkolnego,
- systematycznie uczęszcza na zajęcia szkolne,
- dba o tradycje i honor szkoły,
- poprawnie zachowuje się w szkole i poza nią,
- okazuje szacunek innym osobom,

e) ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który :

- często nie wywiązuje się z obowiązków szkolnych, nie przestrzega przepisów prawa szkolnego,
- często opuszcza zajęcia szkolne bez usprawiedliwienia,
- rzadko pamięta o zasadach bezpieczeństwa własnego i innych osób, przejawia szkodliwe nawyki (pali papierosy, pije alkohol, zażywa narkotyki),
- bywa, że zachowuje się niekulturalnie wobec innych, używa wulgaryzmów,
- zapomina o honorze i tradycjach szkoły,

f) ocenę naganną otrzymuje uczeń, który :

- nagminnie nie wywiązuje się z obowiązków szkolnych i nie przestrzega przepisów prawa szkolnego,
- nagminnie opuszcza zajęcia lekcyjne bez usprawiedliwienia,
- nie dba o bezpieczeństwo własne i innych osób, przejawia szkodliwe nawyki (pali papierosy, pije alkohol, zażywa narkotyki),
- jest wulgarny i niekulturalny wobec innych osób,
- nie dba o honor i tradycje szkoły.

V. Zasady promowania

104.   Uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania,

uzyskał roczne oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej, z zastrzeżeniem § 33 pkt 95 oraz § 33 pkt 105.

105. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodnie ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.
106. Warunkową promocję ucznia odnotowuje się w jego arkuszu ocen zamieszczając klauzulę : „uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia..... promowano do klasy drugiej....”
107. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania, otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem.
108. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen, o której mowa w pkt 107 wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.
109. Uczeń kończy liceum jeżeli w wyniku klasyfikacji rocznej, na którą składają się roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskane w klasie programowo najwyższej i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych, z uwzględnieniem § 33 pkt 46, uzyskał oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych wyższe od oceny niedostatecznej, z zastrzeżeniem § 33 pkt 95.
110. Uczeń kończy liceum z wyróżnieniem jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą oceną zachowania.
111. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę , do średniej ocen, o której mowa w pkt 110 wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.